

Константин Константинов

В планината

– Е-хо-оп! – извика Савата, спрял на завоя.

– Е-хо-оп! – отвърна някой откъм урвата.

– Хо-о-хоп! – прокълнтя ехото на усойния дол.

Савата приседна на един камък, дигна фуражка на тила и зачака. Рунтавият Арап дотича по пътеката отдолу и легна с изплезен език до нозете му. А след малко зад скалите се показаха трима зачервени, запъхтени юнаци: Коста, Асен и Диньо.

– Е-ех! – викна Савата. – И това ми било дружина! Арап всички ви изпревари!

– Високо, бе бате Сава! – отвърна Коста. Пък Асен добави:

– То не е толкоз високо, ами урвата лоша...

– Високо зер – засмя се Савата. – Да не мислите, че змеят живее долу, до върбите край Тунджа? Който иска да види палатите му, трябва да си поизплезе малко езика. Ха сега седнете да си починем!

Слънцето мятеше сини сенки по срещния рид. Долу полето беше като зелен губер. Далеч над острия връх се виеше орел. Неиде в лозята викна проточено пъдар.

– Някой краде череша – обади се Диньо. Помълча и прибави: – И-их, че хубаво се вижда оттука! Чак до края на света...

Савата скочи и извика:

– Хайде! Я да видя сега всичко ли сте взели! Коста, въжето носиш ли? – Коста показа опасаното на кръста си въже. – Асене, де са свещите! – Асен измъкна от джеба си няколко восъчни свещи. – Кибритът е у мене. Тъй, ха сега всеки да отреже по една върлинка от лещака и да вървим!

След минута всеки държеше по една дълга лескова пръчка и отново поеха. Вдън усоето, под една крива бука, зееше право надолу тясна дупка – колкото един човек да се провере. Дружината спря.

– Ей я на „Змейовата дупка“ – рече Савата. – Вътре му са палатите. Хе там оттатък пък е коминът. Тук е вратата.

– Бате Сава, ами змеят вътре ли е? – плахо се обади Диньо.

– Ха, вътре! Що ще той сега вътре! Припи-и-ча се сега на слънце горе по поляните и зоба ягоди. Тук се прибира за спане. Ама вие пък да не повярвате?... То в приказките само се разправя... Виж, прилепи, колкото щеш – ще напълним сетне кутията.

– Ами ако се върне, бате Сава? – попита Асен и побледня. Дружината се спогледа.

– Кой да се върне, бре?

– Змеят.

– Как ще се върне? Вятър работа!... Няма да се върне преди мръкнало. Ще ни почака да излезем, че тогава – засмя се Савата. – Пък нали Арап ще остане тук – той ще пази. Хайде сега да се спускаме!

Коста разви въжето, направи примка, стегна я около кръста си и влезе наполовина в дупката. Савата коленичи на ръба, хвана въжето и почна да го спуска полека. Така влязоха и Диньо, и Асен. Савата сам се смъкна, като пушна долу и върлинките. Горے остана само Арап, който обикаляше и жално скимтеше.

Дупката беше дълбока три човешки боя и долу изведнъж се разширяваше. Дружината се събра накуп. Беше тъмно.

Само някъде далеч отгоре едва светеше къс синьо небе.

– Запалете свещите! – изкомандва Савата. – Запалете ги сега навръх върлините и – подире ми!

Четири жълти пламъчета се издигнаха в мрака и замърдаха. Дружината смълчана пристъпваше бавно, стъпка по стъпка. Полека-лека очите им свикнаха с полумрака и те видяха, че се намират в голяма подземна пещера. Встрани бяха скали, по които сълзеше вода. Камъкът – горе и долу беше измит и загладен на дълги висулки. Земята отдолу беше мека и влажна. Горے не се виждаше нищо, сякаш беше съвсем празно и нямаше никаква планина над главите им. Толкова беше тихо, че те чуваха как сърцата им тупат. Изведнъж някакво тихо пърполене се чу над главите им. Пламъкът на свещите затрепера.

– Прилепи! – викна Савата. Гласът му прокълтя и заглъхна далеч в тъмното. Диньо спря и се хвана за Асеновия джоб.

– И-и-их, че страшно, мамо-о-о! Да беше си седял горе на слънце. Ами ако рече змеят да се върне – какво правят тогава!...

Прилепите, събудени от светлината, хвърчаха наоколо. Един дори плесна с криле бузата на Коста и той подскочи.

Пещерата все повече се разширяваше. В дъното шуртеше голям бистър поток. Наблизо през една тясна полегата дупка едва-едва влизаше дневна светлина. Това беше коминът.

– Виждате ли, момчета – посочи Савата един голям камък до стената, издълбан от вода като корито. – Ей тука била, казват, банята на змея. А пък там, оня одър – леглото му. Я как го е украсил – цялото с тантели от камък!

Дружината се спря омаяна. Сякаш изплетен от бели каменни влакна – по-дебели и по-тънки – се издигаше трон, пет пъти по-голям от владишкия в църква. Кап-кап-кап – падаше всяка минута по една бистра и едра капка. Зад трона зееше голяма черна дупка.

Савата посочи и каза:

– А пък през тази дупка веднъж стари хора пуснали една свиня и тя след една година излязла с дванадесет прасета във Влашко. Разбрахте ли? Оттук чак в Богданската земя се отива... Я! Кога са изгорели свещите? Дайте по-скоро други! – викна главатарят.

Трите свещи бяха догорели. Докато Асен извади нови, един прилеп се блъсна в четвъртата и я угаси. Изведнъж стана съвсем тъмно и страшно. Дружината се спря на мястото си като ослепяла. Студени тръпки заплъзяха по гърбовете. В тъмното се чу гласът на Савата:

– Я седнете на земята, да не се загубим! Че после кой ще ви търси из Влашко... Де е кибритът?...

В този миг силен вик екна из пещерата. Изведнъж нещо зави, заръмжа, зацапа, запляска из водата. Нещо със сила се разтърси наблизо, после зафуча, като че тичаше лудешки в тъмнината. Както бе насядала, дружината съвсем се вкамени. Искяха да помръднат и не можеха. Савата се опита да каже нещо, но гърлото му се бе схванало. Изведнъж Диньо изрева:

– Олеле, маминко, змеят! Плесна ме с опашката си!...

В същия миг и Асен усети, че нещо мокро и косматото го плесна по лицето. И той изписка. Някой силно блъсна Коста, търколи го, после се притисна до Савата. Нещо го близна по ръката и той изведнъж се опомни.

– Змеят! – запищяха и тримата, колкото им глас държи. Савата викна:

– Кибрита! – Но никой не го чу. Тогава той протегна ръце в тъмното, веднага напипа нещо мокро, живо, косматото, стисна го с една ръка и изръмжа:

– Пипнах ли те!... – С другата бързо затършува из джебовеите си и най-после намери кибрита. Тикна го в ръцете на Асен и викна:

– Запали! Хванах го!... Жив ще го занесем в къщи!...

Най-после Асен запали свещите и дружината разтреперана се огледа. Срещу тях – побледнял и засмян, Савата стискаше в ръка опашката на мокрия Арап, който скимтеше от радост. Изведнъж всички се ухлиха: олекна им. Само зъбите на Диньо тракаха още. Савата пусна опашката и викна:

– Ти що щеш тука, бре? Нали остана уж да пазиш? През комина ли се вмъкна? И студена баня си направил? Ала пак по-юнак излезе от тия тук страхливци. Я се погледнете! Срамота, разтреперана дружина!... Арап змей направиха!...

Дружината засрамено мълчеше. Само Коста се обади:

– Ама, бате Сава, и ти май не можа да намериш кибрита... я да ти пипна сърцето...

– Тц! Млък! Какво ще пипаш сърцето ми – сърце юнашко – и туйто! Хайде сега горе, и много да не знаете, че друг път няма да ви водя в змейовите дупки!

Тогава Диньо, който още трепереше, преглътна и каза:

– То друг път, бате Сава, ти и да ни водиш, не се знае май ние дали ще дойдем.

КРАЙ

© Константин Константинов

Сканиране и разпознаване: unicode, 2007
Редакция: VHorse, 2007

Публикация:

Константин Константинов
ПРИКАЗКИ ЗА ТЕБЕ
Избрани приказки и разкази

ЗЛАТНА БИБЛИОТЕКА
Избрани творби за деца и юноши
Под редакцията на Дамян Дамев
Двадесет и трета книга

Редактор Христиана Василева
Художник Иван Кьосев
Художествен редактор Тончо Тончев
Технически редактор Катя Бижева
Коректор Елена Иванова
Л. Г. У. Тематичен № 2661. Година 1971
Дадена за набор на 8. II. 1971 година
Подписана за печат на 10. XI. 1971 година
Излязла от печат на 30. III. 1972 година
Формат 1/16 84/116. Тираж 60 000
Печатни коли 10,50. Издателски коли 17,12
Цена 2,15 лева.

„Народна младеж“ – издателство на ЦК на ДКМС, София, 1972
Отпечатана в ДПП „Балкан“. Подвързана в ДПК „Д. Благоев“

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/3271>]